№ 104. Sestdeen, 8. septembri 1912. g. 1912.

Makſà,
Jelgawâ ekſped. ſanemot
par 1 gadu 2 rub. 20 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 20 „
par 1/4 gadu — „ 60 „

ar peeſuhtiſchanu mahjâs
par 1 gadu 2 rub. 50 kap.
par 1/2 gadu 1 „ 35 „
par 1/4 gadu — „ 70 „

Par adreſes pahrmainu jamakſà 10 kap.

Telefons № 644.

Latweeſchu Awiſes.

Iſnahk 3 reiſes nedelà: otrdeenà, zeturtdeenà un ſeſtdeenà.

Makſà,
par paſtu peeſuhtot:
par 1 gadu . 3 rub. — kap.
par 1/2 gadu 1 „ 60 „
par 1/4 gadu — „ 90 „
par 1 mehn. — „ 50 „

Uſ ahrſemem
par 1 gadu 5 rub. — kap
par 1/2 gadu 2 „ 80 „
par 1/4 gadu 1 „ 50 „
par 1 mehn. — „ 60 „

Numurs makſà 3 kap.

Paſte kaſte № 17.

Redakzija un ekſpedizija:
Jelgawâ, Skrihweru eelâ № 35.

91. gada gahjums.

Sludinajumi makſà:
par ſihku rakſtu rindinu 8 kap., preekſchpuſê 20 kap.

Walſts domes wehleſchanas Kurſemê.

Kurſemes gubernators iſſino, ka winſch walſts domes wehleſchanam Kurſemes gubernâ nolizis ſekoſchus terminus:

1.

18. ſeptembrî 1912. g.

a) Diwu pilnwarneeku iſwehleſchana no ſemneeku pagaſteem katra pagaſta pilnâ ſapulzê.

b) Weena ſtrahdneeku pilnwarneeka iſwehleſchana katrâ no to fabriku un darbnizu ſtrahdneekeem, kuràm pehz iſſludinatàs liſtes ir wehleſchanas teeſiba.

c) Maſgruntneeku un garidſneeku pilnwarneeku iſwehleſchana aprinkos; ſchàm wehleſchanam janoteek atteezigâ aprinka pilſehtâ, waj meeſtâ ſem aprinka muiſchneezibas marſchala preekſchſehdibas.

2.

25. ſeptembrî 1912. g.

a) Semneeku balſotaju iſwehleſchana pagaſtu pilnwarneecku ſapulzê katrâ aprinkî; ſchàm ſapulzem janoteek aprinka muiſchneezibas marſchala wadibâ atteezigâ aprinka pilſehtâ, waj meeſtâ (Dobeles aprinkî Jelgawâ).

b) Diwu balſotaju iſwehleſchana no ſtrahdneeku puſes ſtrahdneeku pilnwarneeku ſapulzê Jelgawas pilſehtas namâ un ſem Jelgawas pilſehtas galwas wadibas.

3.

Balſotaju iſwehleſchanai no pilſehtas wehletajeem ſem pilſehtas galwas jeb pilſehtas padomneeka preekſchſehdibas Jelgawâ un aprinku pilſehtâs, waj meeſtos janoteek

a) 29. ſeptembrî 1912. gadâ preekſch otràs kurijas.

b) 3. oktobrî 1912. gadâ preekſch pirmàs kurijas.

4.

2. oktobrî 1912. gadâ balſotaju iſwehleſchana leelgruntneeku un maſgruntneeku un garidſneeku pilnwarneeku kopejâ ſapulzê aprinku pilſehtâs, waj atteezigos meeſtos ſem muiſchneezibas aprinka marſchala preekſchſehdibas.

Walſts domes wehleſchanas Widſemê.

Walſts domes wehleſchanam Widſemê Widſemes gubernators iſſludinajis ſekoſchus terminus:

1.

15. ſeptembrî pilnwarneeku iſwehleſchana pagaſtu ſapulzês.

2.

15. ſeptembrî ſtrahdneeku pilnwarneeku iſwehleſchana no to Widſemes fabriku un darbnizu ſtrahdneekeem, kuràm pehz „Gubernas Awiſes“ 83. num. iſſludinatàs liſtes ir wehleſchanas teeſiba (iſnemot Rigu).

3.

18. ſeptembrî maſgruntneeku un garidſneezibas pilnwarneeku iſwehleſchana.

4.

25. ſeptembrî balſotaju iſwehleſchana ſemneeku pagaſtu pilnwarneeku ſapulzês aprinku pilſehtâs.

5.

25. ſeptembrî triju balſotaju iſwehleſchana ſtrahdneeku pilnwarneeku ſapulzê.

6.

27. ſeptembrî balſotaju iſwehleſchana ſemes ihpaſchneeku ſapulzês.

7.

29. ſeptembrî balſotaju iſwehleſchana pilſehtu pirmajâs kurijâs.

8.

2. oktobrî balſotaju iſwehleſchana pilſehtu otrâs kurijâs.

Pehz wehleſchanu noteikumeem wehletaju ſapulzes, pee kuràm pehz faraksteem peeder maſak par 500 wehletaju, jaatklahj ap pulkſten 12 pusdeenâ; wehletaju ſapulzes, pee kuràm ſkaitas wairak nekà 500 wehletaju, atklahjamas pulkſten 9 no rihta.

Maſgruntneeku, garidſneezibas, kà ari ſemes ihpaſchneeku un ſemneeku pagaſtu pilnwarneeku ſapulzes Rigas, Zehſu, Terbatas, Wilandes un Sahmu ſalas aprinkos noturamas meerteeſneſchu ſapultſchu telpâs, Walkas, Walmeeras un Pernawas aprinkeem — pilſehtu waldês un Werawas aprinkî — weetejâs „Beedribas“ telpâs.

Wehletaju ſapulzes pilſehtu 1. un 2. kurijâ Walkas, Walmeeras un Pernawas aprinkeem noturamas pilſehtu waldês, Wilandes un Zehſu aprinkeem — meera teeſneſchu ſapultſchu telpâs, Sahmu ſalas aprinkim — „Salona klubâ“ Arensburgâ, Werawas aprinkî — „Werawas beedribas“ namâ, Rigas aprinkî — Leelajâ gildê, un Terbatas aprinkî „Birgermuſê“.

Strahdneeku pilnwarneeki ſawas wehleſchanas iſdarìs Rigas pilſehtas polizijas telpâs.

No ahrſemem.

Italeeſchu-turku meera ſarunas.

Italeeſchu delegats meera ſarunâs, bijuſchais miniſtrs Bertolini ſchinìs deenâs eeradàs Româ un apſpreedàs ar miniſtru preſidentu Dſcholitti un kara un juhrleetu miniſtreem. Pehz ſarunam Bertolini atkal aiſbrauzis. Ofiziojà „Popolo Romano“ ſaka, ka Bertolini atbraukſchana un drihſa aiſbraukſchana pehz apſpreeſchanàs ar Dſcholitti, attaiſnojot zeribu, ka eepreekſchejas meera ſarunas drihſ war weſt pee konflikta likwidazijas.

Genſê, 17. (4.) ſept. Italeeſchu un turku meera ſarunu dalibneeki iſſakas, ka ſarunas teekot turpinatas un abas puſes eſot pahrnemtas no wehleſchanàs, panahkt weenoſchanos.

Wahzu flotes ſmotrs.

No Wilhelmshafenes ſino 17. (4.) ſept., ka keiſars Wilhelms noturejis ſmotru trim eſkadràm un diwàm ſinu kugu nodalam, kas peedalijuſchàs manewros Wahzu juhrâ. Pamiſam bij 118 kugi, 550,000 tonnu leelumâ, ar 32,000 wihru leelu komandu un 200 ſmageem leelgabaleem. Pahr eſkadram pa ſmotra laiku braukajis dirigablis „Hanſa“.

Anglija.

Saduriſme Belfaſtê ſtarp proteſtanteem un katoleem. Proteſtanti Irijâ, kuri wiswairak anglu tautibas, ir pret homerules eeweſchanu Irijâ un gatawojas zihnitees pret to pat ar cerotſcheem rokâ. Nupat Belfaſtê, proteſtantu zentrâ, notikuſi aſinaina ſaduriſme ſtarp proteſtanteem un katoleem, kas rahda, kahds uſbudinajums un naids ir abâs puſês.

Tur ſpehlejuſchi kahju bumbu ſpehli katoku un proteſtantu klubi. Pa ſpehles laiku katoli jeb homerules peekriteji iſplehtuſchi ſaku flagu, kuru nefuſchi ari ſkatitajos. Uſ to proteſtanti iſplehtuſchi walſts flagu un ſahkuſchi uſbrukt katoleem. Eeſahkuſès kauſchanàs, kurâ lietojuſchi neween duhres, bet ari ſpeekus un akmenus un pat rewolwerus. Ihſâ laikâ nikni kahwuſchees tuhkſtoſcheem kauſchu un daudſ tuhkſtoſchi eewainoti. Eeradufès gan polizija, bet ta bijuſi par neſpehjigu, nobeigt kauſchanos. Gruhti eewainoti pawiſam 75 zilweki un weeglaki lihdſ 150. Kauſchanàs tikai tad beigufès, kad abas puſes noguruſchas. Eewainoti ari daudſ poliziſti, kuri mehginajuſchi kawejus iſſchkirt.

* * *

Schironâ, 16. (3.) ſept. Wina Keiſariſkà Augſtiba Leelkniaſs Nikolajs Nikolajewitſchs peenehma anglu militarſuhtneezibas wadoni generalu Wilſonu un ſarunajà ar winu ilgaku laiku.

Helgolandê, 15. (2.) ſept. Wakar pee flotes manewreem brunu kugis „Zeringen“ uſbrauza torpedu laiwai „G 171“ un pahrſita to widû puſchu. Torpedu laiwa nogrima. Noſlihka 7 matroſchi.

Berlines bijuſchais ilggadejais wirsbirgermeiſtars M. Kirſchners, kas tikai pirms daſcheem mehneſcheem atkahpàs no amata, pagahjuſchâ peektdeenâ, 1. (14.) aug., Tirolê nomiris 70 g. wezumâ.

Marſelâ, 17. (4.) ſept. Mulajs Hafids ar kugi „Mongolija“ aiſbrauza uſ Gibraltaru.

Konſtantinopolê, 17. (4.) ſeptembrî. Stambulâ pee buhwes darbeem uſeetas kahdas wezas Bizantinijas baſnizas drupas.

Kantonâ, 17. (4.) ſept. Indeeſchu kara ſpehka nodala, kas apſargà ahrſemneeku kwartalu, ſadumpojàs. Nogalinats weens indeeſchu ofizeeris. Nodala aiſſaukta uſ Hongkongu un winas weetâ atſuhtita zita.

Tſchikagâ, 17. (4.) ſept. Pa wehtras laiku Mitſchiganas eſerâ nogrima flotes mahzibas kuteris, pee kam noſlihka 11 matroſchi. 13 iſglahbàs.

Melburnâ, 17. (4.) ſept. Auguſtas oſtâ, Auſtralijas deenwidos, likts pamats dſelſzeka buhwei, kas ces zaur wiſu Auſtraliju, 1063 angku juhdſchu garumâ. Zeku uſbuhwès 4 gados un tas iſmakſàs ap 40 milj. r.

No eekſchſemem.

Lopkopibas inſtruktoru ſapulze.

Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkàs Sabeedribas lopkopibas ſpezialiſtu un lopu pahrraudſibas beedriba inſtruktora ſapulze noteek ſchogad 27, 28. un 29. ſeptembrî ſkolas un iſmehginajumu ſaimneezibâ Luſtesmuiſchâ. Wiſas trihs dienas buhs preekſchlaſijumi un apſpreeſchanàs par lopkopibas deenas jautajumeem un lopu pahrraudſibas beedribu eekſchejo organiſaziju. Pehz eeſpehjas notiks ari praktiſki darbi lopkopibâ un pee ſaknaugu eeſeemoſchanas.

Laukſaimneezibas grahmatweſchanas kurſi.

Latweeſchu Laukſaimneeku Ekonomiſkà Sabeedriba ſarihko Dunalkâ pee Dunalkas Laukſaimneezibas Beedribas no 14.—27. oktobrim ſch. g. laukſ. grahmatweſchanas kurſus pehz ſekoſchas programas:

Grahmatweſchanas nepeezeeſchamiba laukſaimneezibâ. Kamdehl tirdſneezibas grahmatweſchanas ſiſtemas naw peemehrojamas laukſaimneezibâ. Inwentara noſihme laukſaimneezibâ wiſpahrigi. Inwentara ſadaliſchana pehz ſaimneezibas daſchadàm noſarem. Inwentara ſadaliſchana dſihwâ, nedſihwâ, paſtahwoſchâ un nepaſtahwoſchâ inwentarâ. No kahda inwentara laukſaimneeks drihkſt rehkinat prozentus kà no ſaimneezibâ eeguldita kapitala. Kad un zik reiſes par gadu jauſnem ſaimneezibas inwentars. Inwentara burtniza. Kaſes grahmata. Kaſes iſwilkumu grahmata. Gada ſtrahdneeku algas tabele. Parahdneeku grahmata jeb reſkontro. Raſchojumu un produktu grahmata. Lopu un teku tabele. Sirgu un kumeku tabele. Malkas tabele. Mehſloſchanas tabele. Darba ſchurnals. Darbu iſwilkumu grahmata. Seena un ahbolina raſchas tabele. Sehſchanas un raſchoſchanas tabele. Wirsgrahmata. Kuhtsgrahmatas tahdàm ſaimneezibam, kur naw lopu pahrraudſibas beedribu. Lopu pahrraudſibas beedribu un koppeenſaimneezibu grahmatweſchana. Laukſaimneezibas kredits un banku operazijas. Obligaziju ſiſtemas un wehrtspapihri.

Kurſos mahzibas paſneegs grahmatweſchanas ſpezialiſts J. Klepers. Peeteikſchanos uſ kurſeem peenem Dunalkas Laukſaimneezibas Beedriba (zaur Aiſputi).

Polu ſemes ihpaſchuma maſinaſchanàs Latgalê.

Polu ſemes ihpaſchums Witebſkas gubernâ eewehrojami ſahka maſinatees jau no polu dumpja laikeem 1863. g., kad kreewu waldiba dumpigajeem polu muiſchneekeem atnehma plaſchus ſemes gabalus. Tomehr wehl 1877. gadâ polu ſemes ihpaſchums bija 971,000 deſetinas leels. Pehz tam galwenâ kahrtâ aiſ ſaimneeziſkeem eemeſleem polu muiſchneeki ſahka redſami panihkt un iſpahrdewa ſawas ſemes, tà kà 1906. g. winu ihpaſchums bija wairs tikai 501,000 deſetinas, t. i. uſ puſi maſak. Pehdejos 6 gados ſchi ſlihdeſchana uſ leju wehl wairak peenehmuſees wiſos Latgales apgabalos un ſaudejums buhs prozentuali wehl leelaks, nekà eepreekſchejos gados. Seme pahrgahjuſi latweeſchu un kreewu rokâs. Schi polu ſemes ihpaſchuma un lihdſ ar to wiſa winu eeſpaida maſinaſchanàs iſſkaidrojama ar polu ſaimneeziſko maſwehrtibu un ſemo kulturelo ſtahwokli. Kulturas un eekſchejas wehrtibas ſinâ poli netik ween ſtahw daudſ ſemak par latweeſcheem, bet newar ſazenſtees ari ar kreeweem. Polu pilniga iſnihkſchana Latgalê paredſama drihſâ laikâ, teem paſcheem pahrejot latweeſchos un kreewos.

S.

Eekſchleetu miniſtrijas budſchets 1913. gadam

aprehkinats uſ 102 miljoneem rublu, kas ir par 3,3 miljoneem rublu wairak nekà ſchogad. Wairak nekà puſi no wiſa budſcheta paredſeta polizijas eeſtahſchu uſtureſchanai.

Tautas apgaiſmoſchanas miniſtrijas budſchets 1913. gadam

aprehkinats 136,7 miljonu rublu leels un pahrſneedſ ſchi gada budſchetu par 19,4 miljoneem rublu.

Jauna dselsszeła projekts.

No Rundales sino: 23. augustâ bij sasaukta pagasta saimneeku sapulze dehl apspreeschanàs par projekteto Jelgawas-Nowowilkeiskas dselsszeku. Sapulzê nehma balibu ari kahds no galwenajeem projekta eekustinatajeem un wirsitajeem, inscheneers Swjatopolk-Mirskis. Dselsszela projekts ari starp schejeenecscheem atradis peekrischanu. Preeksch linijas nosprauschanas un ziteem preekschdarbeem tika sasihmeti lihdſ 1000 rbl. Tikpat daudſ sasihmets ari Schwitenes pagastâ. Ir zeribas, ka mehrischanas darbus warès ussahkt jau septembrî un pehz 2 gadeem buhs dselsszelsch gataws Schejeeneescheem tuwakâ stazija teek projekteta starp Schwiteni un Behrsteles basnizu.

Pastiprinata apsardsibas stahwokla pagarinaschana Widsemê.

Gubernatora weetas ispilditajs, Widsemes kameralpalatas pahrwaldneeks barons Tisenhausens, issludina „Widsemes Gubernas Awisês“:

Ar Wisaugstako ukasu Waldoscham Senatam no sch. g. 29. augusta pawehlets:

1) Pastiprinatu apsardsibu atstaht spehkâ tahlak uſ 1 gadu, t. i. lihdſ 4. septembrim 1913. g., waj lihdſ jauna likuma islaischanas deenai par ahrkahrtejeem stahwokleem, ja tahds likums isnahktu pirms 4. sept. 1913. g.; pastiprinatais apsardsibas stahwoklis paleek uſ 1 gadu spehkâ sekoschâs weetâs Widsemê: Rigas un Terbatas pilsehtâs un Rigas un Terbatas aprinkos.

2) Sihmejotees uſ pahrejeem Widsemes gubernas apgabaleem pa pirmâ punktâ minetu laiku teek atkautas tàs pilnwaras, kuras minetas pastiprinatas apsardsibas likuma 15. pantâ un 16. panta 1. punktâ.

Gubernatora weetas ispildītajs, dibinadamees uſ scho ukasu, dara wiseem sinamu, ka tee no Widsemes gubernatora 27. janwarî 1911. gadâ Widsemes eedsihwotajeem islaistee obligatoriskee noteikumi paleek ari turpmak spehkâ.

Peterburga. Pirmajâ rotâ pee Katedras basnizas nometees uſ pastahwigu dsihwi latgaleeschu basnizkungs Jaseps Ranzans, kà schis basnizas wikars. Bes tam winsch eezelts Peterburgas katolu garigâ seminarâ par latweeschu walodas profesoru.

— Atsaukums wehletaju sapultschu leetâ. „Sinu birojs“ atsauz laikrakstu sinas par to, ka eekschleetu ministrija buhtu laidusi gubernatoreem zirkularpreekschrakstu ar norahdijumeem par walsts domes wehletaju sapultschu usraudsibu. Ministrija neesot dewusi nekahda zirkulara schinî leetâ.

Maskawa. Profesors G. F. Scherschenewitschs, bij. 1. walsts domes lozeklis un weens no popularakajeem kreewu juristeem 31. augustâ Maskawâ nomiris. Profesora Scherschenewitscha personâ, kà kreewu progresiwâ prese atsihmê, aisgahjis kapâ nopeetns un apdahwinats sinatneeks, teizams augstskolas skolotajs un eewehrojams sabeedrisks darbineeks.

Sewastopole. Matroschu aresteschana. „R.“ nodrukata „Pet. tel. ag.“ telegrama no 3. sept., ka uſ kreisera „Pamjat Merkurija“ no jauna aresteti 16 matroschi, kurus tura aisdomâs par peedalischanos pee nekahrtibam. No Peterburgas babuta pawehle, tuhlin israidit no Kreewijas robescham augustâ aresteto un weetejâ zeetumâ eeweetoto italeeschu anarkistu Arodschio.

— Bijuschais juhras kara teesas ismekleschanas teesnesis, kapitans Schubins, kuru apwaino par matroschu uskuhdischanu uſ dumpi pehz tam, kad tas no kara deenesta tizis atlaists, no hauptwakts pahrwests uſ ziwilzeetumu. Wisas sihmes rahdot, ka winsch esot psichiski nenormals, kadehl winu likschot medizinisku ismeklet.

Orenburga. Orenburgâ ir labi daudſ latweeschu, kas lihdſ schim dsihwoja katrs par sewi un tikai reti kahdi bija sawâ starpâ pasihstami. Tagad latweeschi, kà „J. D. L.“ sino, Eserena un Dsenischa wadibâ sahk sapulzetees un turetees kopâ. Diwi reises jau wahzu basnizâ julija un augusta mehneschos tika notureta deewkalposchana latweeschu walodâ un ari uſ preekschu tas notiks weenu reisi mehnesî. Latweeschu behrneem, kuri mahzas kreewu gimnasijâs un zitâs skolâ, tizibas mahzibas tiks pasneegtas wahzu basnizas draudses skolâ, pehz wajadsibas mahtes walodâ.

Tschischewa. 3. septembrî, pulksten 10 rihtâ, pirms aisbraukschanas uſ Warschawas kara apgabala paradi Kungam un Keisaram labpatika peenemt Tschischewas meestina un kreewu kauschu Belostokas aprinka nodaḷas deputazijas. Pee deputaziju preekschâ stahdischanàs klaht bij ari Lomschas gubernators. Mina Majestatei labpatika ar deputazijas dalibneekeem laipni sarunatees.

Widseme.

Miruschi luteranu mahzitaji Widsemê.

Tagadejâ Widsemes luteranu mahzitaju sinodê generalsuperintendents Gaetgens sinoja, ka kopsch pehdejàs sinodes Widsemê miruschi sekoschi luteranu mahzitaji: prahwests Girgensons no Karkus draudses, mahzitajs Tumims Rigâ, Seemela-Ruhjenes draudses mahzitajs Grossbergis, Lugaschu draudses mahzitajs Gaigals, Zehsu latw. draudses mahzitajs Feders un agrakais prahwests Westren-Dolls Wilandê, kà ari Terbatas universitates teologiskàs fakultates profesors A. Berendts. Sinodes dalibneeki godinaja winu peeminu, peezel damees no sehdekleem.

Riga. Wehletaju sarakſti issludinati. I. kurijâ usnemti 4150 wehletaji, II. kurijâ — Eekschpilsehtas eezirknî — 3424, Peterburgas Ahrrigâ un preekschpilsehtas eezirknî — 5439, Maskawas Ahrrigâ — 5206 un Jelgawas Ahrrigâ — 3155, tà tad II. kurijâ pawisam 17224 wehletaji. Eerunas un pahrsuhdsibas eesuhtamas lihdſ 14. septembrim.

— Pateizibu issaka Winas Keisariskâ Augstiba Leelknase Marija Pawlowna Rigas mahksłas skolas audseknim Karlim Hartmanim par wina pasneegto glesnu „Nature morte“.

— pl. Baltijas domenu walde atkahwusi no 13 krona muischu mescheem 77 pagastu, ministrijas un waldibas skolam Baltijâ issneegt malku skolu ehku apkurinaschanai. Skolam issneegs, skatotees pehz skolu leeluma, skolneeku skaita u. t. t. 1—16 kubikasis malkas gadâ no 1912.—1917. gadam.

— Matematiska problema atrisinaschana. Weetejais eerehdnis Rikands, kà „R. Misl.“ sino, schinîs deenàs greesees pee Rigas politechnikas profesoreem ar sinojumu, ka winam isdewees atrisinat interesantu matematisku problemu: dalit stuhri geometriskâ zelâ, t. i. ar linijas un zirkela palihdsibu, uſ trijàm lihdsigàm daḷam. Rikands luhdſ profesorus, lai tee pahrbauditu wina eesneegumu, pee kura isschkirschanas winsch nopuhlejees gadus diwdesmit.

— Augku un dahrsaugu pahrstrahdaschanas kursi Bilderlinu fermâ. Netaupot puhles un isdewumus (eestahdei seedoti jau ap 5000 rbl., neeeskaitot waldibas pabalstu — 1200 rbl.), Keisariskàs Kreewijas Dahrskopibas Beedribas Rigas Nodaḷa sarihkoja no 20. lihdſ 31. augustam sawus pirmos augku un dahrsaugu kursus, pee kureem peedalijàs 14 damas un 20 kungi, kopâ 24 personas. Pehz nodarboschanàs kursu dalibneeki sadalijàs schahdi: 8 dahrskopji, 1 skolotajs, 2 skolotajas, 2 wihnruhpneeki, 1 agronomijas students, 2 konditori — pahrejee no sawàm saimneezibam pilsehtâ un uſ laukeem. Kursu sarihkotaji un waditajs wareja ar sekmem buht apmeerinati, jo kursisti sekoja wiseem darbeem ar leelako interesi un, kà pehz wispusigi isteiktas pateizibas spreeschams, tad kursistu panahkumi labi un interese uſ scho dahrskopibas nosari leela. Tadehl ari uſ wairakkahrtigu wehleschanos, Rigas Nodaḷa sarihko no 1.—20. septembrim otrus dahrsaugku un augku pahrstrahdaschanas kursus pehz jau issinotas programas, kas dabujama pee Rigas Nodaḷas preekschneeka Fr. Lasmana.

No Alukſnes. Sche attihstijusès sawada strahdneeku schkira no pusmuhscha seeweetem. Nonem winas meestinâ dsihwokli un pahrteek, kà saka, no rokas mutê. Eet schur tur uſ deenam strahdat pee apkahrtejeem saimneekeem, bet wairak mihl gabalu darbus, peem. linu pluhkschanu uſ puhra weetam — tà pelnot pa 6—10 rbl. nedelâ pee saimneeka maises. Seemu daudſ no tàm nodarbojas ar „labbaribu“, t. i. sihleschanu un paregoschanu, kas winàm jo labi weizas, tamdehl kas winàm jo labi weizas, ka pa wasaru, ejot no weetas uſ weetu, ir par wisu apkahrtni eewahktas peeteekoschas sinas. Weenteesigee „palihdsibas“ mekletaji brihnas un klausas, kà gan „labdare“ wisus winu apstahklus tik labi sin; — bet „labdare“ wasaru ir kaiminos kahdu nedelu strahdajusi un par wisu ruhpigi isklauschinajusi. „R. A.“

— Augstakà pirmmahzibas skola. Ar scho mehnesi te ussahks sawu gaitu sen gaibitâ pilsehtas skola, kura pehz jauneem noteikumeem saukſees par augstako pirmmahzibas skolu. Tà ka schahdu skolu programâ war usnemt ari laukſaimneezibas sinaschanas, tad zerams, ka tàm ari te buhs weeta. Alukſnes nowada laukſaimneezibas pazelschanas labâ tas buhtu kreetms solis uſ preekschu.

— Mainitâs lomâs. Agrak latweeschu weikali no schihdu bodem atschkihràs ar to, ka pirmajos par prezem netika wairak usprasits, bet pee schihdeem bes dingeschanàs pat i nedomaji ko nopirkt. Tagad kahdam schihdu weikalam wisos stuhros usrakſti „zenas noteiktas“, un tas ari teek eewehrots — nawa nekahda dingeschanàs. Bet latweeschu — taisni solibakos — weikalos tomehr noteek preekschâ prasischana un nolaischana. „L.“

No Smiltenes. Pahrtraukti swehtki. Swehtdeen, 2. septembrî, Smiltenes Brihwprahtigâ Ugunsbeebriba rihkojàs uſ 16. gada deenas swineschanu. Bet isdarot manewrus, notika leela nelaime: pa wirwu no torna semê laischotees biweem beebreem peekehràs bes komandas jauneklis Sakis, zaur ko wirwa truhka un wisi 3 jaunekli nokrita uſ eelas akmeneem tik smagi, ka minetam S. tik breesmigi tika galwa pahrschkelta, ka tas pehz masa brihscha nomira. Ahrsta palihdsiba gan bija tuhlin klaht, un wisus 3 aisweda uſ firsta slimnizu. Teem biweem dsihwiba glahbta, lai gan deesgan gruhti eewainoti. Miruschais jauneklis weens no atraitnesmahtes 3 behleem — strahdaja teizami pee sawa meistara krahsotaja darbu. Wisi winu koti noschehlo. Pee scha behdigâ notikuma jaleek wehrâ, ka pee manewreem nedrihkst bes komandas pats no sewis neko darit.*) „R. A.“

No Lubanas. Masalas. 2. klases ministerijas skolâ konstateti saslimschanas gadijumi ar masalam un tapehz mahzibas pahrtrauktas no 31. augusta lihdſ 10. septembrim.

Kurseme.

Leepaja. Desertejuschu kareiwu apzeetinaschana. Sestdeen weetejâ slepenpolizija apzeetinaja diwus kopsch ilgaka laika no kara deenesta isbehguschus kareiwus: Leepajas pilsoni Romanu Hilkowu un Andreju Kerlu. Abi apzeetinatee bija isbehguschi no Wilnas kara pulka. Behgki bija nodomajuschi no Leepajas ar kugi aisbehgt uſ ahrsemem. Flintes, kuras apzeetinatee bija panehmuschi lihdſ, atrastas Leepajâ apraktas semê. Behgki sestdeen tika aissuhtiti pee Grobinas kara apgabala preekschneeka.

— Schejeenes Annas basnizas latweeschu draudses lozekli pagahjuschâ swehtdeenâ isdarija basnizas padomes un draudses pilnwarneeku wehleschanas. No pahri par 25,000 lozekleem leelàs draudses labprahtigo basnizas nodokli samaksajuschi un lihdſ ar to wehleschanas teesibu bij eegumuschi tikai 250 zilweki! Un no scheem wehleschanu sapulzê bijuschi eeraduschees atkal tikai 193. Ta ir sihme, ka rewoluzijas gadu posta mahzibas un netizibas sludinaschana Leepajas latweeschu starpâ padarijuschas daudſ launa. Basnizas leetai nenahk par labu ari ta nejaukà partiju plehschanàs latweeschu pilsonu starpâ, kura Leepajâ sewischki kluususi par wispahreju sehrgu ar wairak inteligentu, studetu latweeschu nomeschanos uſ dsihwi Leepajâ, jebschu pehdejo peenahkums gan taisni buhtu bijis — gahdat par weetejo, jau tà ne wisai spehzigo latweeschu aprindu zeeschaku apweenoschanu un newajadsigu asumu nowehrschanu un islihdsinaschanos. Zaur tahdeem nemitigeem — un pateesibâ gluschi newajadsigeem — partiju zihnineem zeesch latweeschu intereses wispahri, un jazeesch zaur tam ari winu basnizas leetai. „R. A.“

— Sadedsis automobils. Swehtdeen pehz pusdeenas brauzot pa Lasarewa eelu, tuwu pee Gimenes dahrsa, eksplodeja P. un B. automobila benzina reservuars. Nedaudſ azumirkłos automobils stahweja leesmâs un pilnigi sadega. Pahri palika tikai trihs riteni. Schofeers, kà ari pasascheeri nahza zauri ar isbailem; eewainots netika neweens. Saudejums ap 1000 rbl. leels. Katastrofas eemesls nesinams; domà, ka aiſ schofeera neusmanibas. „L. Atb.“

— Nezilweziga apeeschanàs. 3. eezirkna polizeja uſ Petera tirgus atrada kahdu apmehram 10 gadus wezu meitinu Annu Michailowu. Meitene wahrda pilnâ sinâ bij gehrbta lupatâs un usdewa, ka winas saimneeks, kahds gowu turetajs, to pahrwedis no winas Jelgawâ eedsihwojuschàs mahtes, atraitnes, un peenehmis audsinaschanâ. Meitene tikusi nodarbinata pee sihkeem mahju darbeem. Winas saimneeks tai naw dewis drehbes un tai lizis gulet stallî pee gows uſ salmeem. Aiswakar wina peenu isnesadama aisgahjusi no mahjam un pahrgulejusi kahdâ preekschnamâ. Leetâ ussahkta stingra ismekleschana.

No Wentspils. Neprahtiga mahte. Sahschu zeemâ, B. namâ dsihwo kahda mahte, kura jau wisâ apkaimê, kà „W. A.“ raksta, pasihstama kà tahda, kura sawu 7 gadus wezu behrnu zaur pahrmehrigàm sodibam padarijusi gandrihſ par idiotu. Tà preeksch neilga laika wina nehmusi sawu behrnu tihri neezigas wainas dehl pehrt ar nahtru rihkstem, kamehr zitas kaimineenes maso mozelli isglahbuschas. Japeemin, ka schi pati mahte jau preeksch dascheem gadeem sodita ar zeetumu par pahrmehrigi zeetu istureschanos pret scho paschu behrnu. Waj newaretu atteezigas eestahdes schai mozibai galu darit?

No Elejas. 2. septemberi, pee Meitu kroga, tika noturets weetejais gada tirgus. Tà kà leetus lija deenu preeksch tam un ari paschâ tirgus deenâ, tad bij deesgan pawahji apmeklets gan no pahrdewejeem, tahpat ari no pirzejeem. Bij ar weena balaganu buhda ar lepnu usrakstu „Tautas zirkus,“ bet ar laikam tanî deenâ leelu pelnu netaisija, jo leetus pulka maitaja. Schogad bij atwehleis lopus usweſt, tos jau ispirka deesgan laikus, zenas ar bij peeteekoschas, skatotees pehz lopa labuma. Tà kà tirgus atradàs blakus krogam, tad tas bij kà peebahsts. Wareja redset daschu labu sasilusschu galwinu bet nekahdu kahrtibas trauzejumu nebij, jo polizejas bij peeteekoschi, kas par kahrtibu gahdaja. J. K.

No Tetelmindes. No mums schkihràs muhsu eezeenitais skolotajs Wihtola kgs, aiseedams tahlak isglihtotees. Par wina pehznahzeju 1. septembrî pagasta weetneeki weenbalsigi eewehleja lihdsschinejo Nihzes pag. skolas pirmo skolotaju Resanska kgu. Sawahdi isleekàs tas, ka sludinajot solija seminaristam dot preekschroku, bet, eewehletais ir komisijâ eksaminats nesseminaristis, kaut gan starp weenpadsmit peeteikuschamees kandidateem bij ari daschi seminaristi. — Labas sekmes jaunajam skolotajam wina turpmakajâ darba lauka!

Tetelmindneeks.

No Uhsincekeem. Schejeenes Preeschu kapos Salàs draudses mahzitajs swehtdeen, 2. septembrî, notureja kapu swehtkus. Schee kapi peeder pee Salàs draudses. Lai gan laiks nebij deesin zik jauks, tomehr kauschu bij sanahzis leels pulks. Mahzitaja kga sirsnigà runa atstahja uſ wiseem dsiłu eespaidu. Dseesmas pawadija Saleneeku Sadraudsigas beebribas puhteju koris, zaur ko dseedaschana daudſ mantoja swinibas un jaukuma sinâ. —s.

No Saleneekeem. Weetejâ beebribu nama isbuhwe eet patlaban uſ beigam un oktobra widû domà to swinigi atklaht ar swehtku aktu, konzertu un teatra israhdi. Pee pehdejàs — Needras „Seme“ — jau usziḩtigi strahda. Wirsreschisors R. Weizs no Rigas Latw. teatra usnehmees israhdes wadibu un tehlos lugâ inscheneeri Akmeni. Zaur publiskeem sarihkojumeem, zerams, wisa schejeenes sabeedribas dsihwe leelâ mehrâ atkal usplauks. — Pag. sestdeenas nakti Sesku mahjàs nodega rija, kurâ bij wairak wesmu ahbolina un seena. Wiss apdroschinats. —s.

No Jelgawas.

Kursemes prowinzial-sinode, pehz skaita 77., tika parasti swinigâ kahrtâ atklahta zeturtdeen, 6. sept., ar swehtku deewkalpojumeem pulksten 10 rihtâ Sw. Trijadibas basnizâ wahzu un p. 12 deenâ Sw. Annas basnizâ latweeschu walodâ. — Pehdejâ, jauki puschkotâ basnizâ bija deewluhdseji pulzinajuschees wisai leelâ skaitâ. Deewkalpojuma liturgisko daku ispildija Waltaiku mahzitajs Schultza kungs. Swehtku sprediki,

*) Neskatotees uſ wisu scho atwainoschanos, tomehr japabrihnas par tahdu „stipru“ wirwi, kura wareja nest tikai diwus un ne trihs waj tschetrus ugunsdsehsejus. Tahdas „schwakas“ wirwes tatschu nedrihkstetu nekahdi leetot. „L. Aw.“ red.

skaisti isdarinatu un dsili sajustu, teiza Greeses mahzitajs prahwests Titelbacha kungs, kamehr pehdejo liturgisko daku ispildija pats Kursemes general-superintendents A. Bernewitza kungs. — Deewkalpojumu puschkoja daschàm jaukam dseesmam Sw. Annas basnizas jauktais koris, brihwmahksleneeka O. Kaulina kunga weiziga wadibâ. — Tas bija augsti swehtswinigs brihdis, kurâ daudsee deewluhdseji mekleja un atrada jauku stiprinaschanos tizibâ un neschaubigâ palahwibâ uf Deewa Kunga wiswarenibu un muhschigo mihlestibu.

Sinodes deewkalposchana 6. septembra wakarâ Nikolaja basnizâ bij pulzinajusi leelu skaitu klausitaju. Spredikoja Nihzes prahwests Spehrs par ustizetajeem podeem. Rihtu pulksten 3 pehz pusdeenas buhs misiones swehtki uf Nikolaja draudses jaunajeem kapeem, pee Strautneekeem. Tur spredikos Kuldigas mahzitajs Freibergis un misionars Stambergis wehstis par sawu darbibu pee melnajeem Afrikâ. Dseesmu teksti misiones swehtkeem buhs dabunami pee kapu wahrteem. Bes kahrtigas deewkalposchanas Nikolaja basnizâ, buhs rihtu wehl deewkalposchana pulksten 7 wakarâ. Spredikos jelgawneekeem labi pasihstamais, tagadejais Straschanu mahzitajs Irbe. Ari schodeen pulksten 7 wakarâ buhs deewkalposchana. Spredikos Salgales mahzitajs Grüners.

Ar Wisaugstako pawehli no 29. augusta sch. g. Kursemes gubernatora pilnwarâ — isdot sewischkus obligatoriskus noteikumus weetejeem eedsihwotajeem — pagarinatas lihdf 4. septembrim 1913. g. Pamatojotees uf scho Wisaugstako pawehli Kursemes wizegubernators Kanschins dara 3. septembrî finamu, ka wisi lihdf schim no gubernatora isdotee obligatoriskee noteikumi paleek ari turpmak spehkâ.

Tautas apgaismoschanas ministrijas zirkulara neeewehroschana. Apgaismoschanas ministerija islaida ne wisai sen zirkularu, ka mahzibu grahmatas, kas eewestas skolâs leetoschanai, nebrihkst ahtraki mainit, ka pehz trim gadeem. Zirkulara mehrkis rokâm taustams: lai issargatu behrnu wezakus no weltigeem isdewumeem. Bet daschâ labâ mahzibas eestahdê scho zirkularu mas eewehro. Grahmata, kas pehrn eegahdata, schogad jasweesch atkal pee malas, lai dotu zitai weetas. Skolotajam jau gan weegli tas pasakams, bet behrnu wezakeem tas nebuht tik weegli nenahkas. To wajadsetu gan skolotaju kungeem. eewehrot.

Jelgawas rajona tautskolu inspektora weetu usdots pagaidam ispildit Bauskas rajona tautskolu inspektoram Jordanskim.

Sirgu pahrdoschana. Archangelogorobas dragunu pulka komandeeris dara sinamu, ka 17. septembrî pulksten 12. deenâ uf weetejà tirgus laukuma pahrdos wairaksolischanâ pret tuhlit samaksu draguneem nederigus sirgus.

Mahjturibas mahziba seeweeschu gimnasijâs. Rigas mahzibas apgabala walde pasinojusi, ka pehz tautas apgaismoschanas ministrijas preekschraksta tagad atkauts seeweeschu widus skolâs eewest mahjturibas mahzibas pasneegschanu. Wispirms tas noteek ismehginaschanas dehl un schi mahziba buhs neobligatoriska. To war pasneegt tanks seeweeschu gimnasijâs, kuras to atsihst par wehlamu preeksch sawàm skolneezem. Mahjturibas mahzibu pasneegs beidsamâs diwâs klasês ne wairak par diwam stundam nedelâ.

Mahjturibas kursâ usnemti: 1) wahrischana un zepschana, pahrtikas weelu sagatawoschana un usglabaschana, wiltotu produktu isschkirschana; 2) drehbju un welas kopschana, islaboschana, gludinaschana, tihrischana un usglabaschana; 3) dsihwokku tihrischana, putekku isnihzinaschana, krahsns kurinaschana, wentilazija u. t. t. Programâ pehz skolas preekschneezibas usskateem war ari usnemt wehl zitu dsihwê noderigu pamahzibu pasneegschanu. Kursu isdewumi sedsami no seeweeschu skolu spezialeem lihdsekleem. Mahjturibas mahzibu war pasneegt personas ar wideju isglihtibu, kuras nobeiguschas spezielas mahjturibas skolas, resp. kursus.

Schis skolu waldes rihkojums katrâ sinâ atsihstams. Lihdf schim loti stipri sajuhtams leels robs tai isglihtibâ, kuru sneedf seeweeschu gimnasijas. Gimnasiju beigusschàs jaunawas pawisam naw sagatawotas praktiskai dsihwei, kà tas jau wairakkahrt pahrrunats presê. Ar mahjturibas mahzibas eeweschanu wismaf pirmais solis teek sperts uf to isglihtibu, kura seeweetei tik loti wajadsiga wehlakâ dsihwê.

Sahdsiba. Weeglais ormanis J. D. eebrauzis sawu sirgu Esera eelâ № 30, Gutmana sehtâ. Tà ka sehtas puisi tas tur neatradis, tad sirgu peesehjis, eegahjis turpat atrodschâ trakteerî usprawit duhschu. Pa to laiku issagta no wina rateem sehdekku drehbe 10 rbl. wehrtibâ.

Eksplosija fotografiju darbnizâ. Par scho eksplosiju Aleksandra bulwarî jau pagahjuschâ numurâ ihsumâ sinojam. Eksplosija notikusi zaur azitelin gahsi, kura leetota darbnizas apgaismoschanai. Zaur eksplosiju eewainoti ari diwi strahdneeki Kasimirs K. un Aleksanders B—kas, kuri taî brihdî tikuschi fotografeti. Abi eewainotee aisgahdati uf pilsehtas slimnizu.

Basnizas sinas.

Leepajas Sw. Annas basnizas draudses sinas
no 27. augusta lihdf 2. septembrim.

Kristiti: Alma Marija Balod, Mahrtinsch Augusts Maslowskis-Porasinskis-Behrsinsch-Iwanows, Frizis Herberts Ruperts, Jahnis Grants, Karlis Oskars Indriksons, Jehkabs Alfreds Bekers, Hildegarde Pahwil, Elsa Melanija Herta.

Ussaukti: Jorens Meiris ar Ilsi Wezwagar, Mahrtinsch Zihruls ar Sani Susi Pluhge, Konstantins Romanowitschs ar Scheniju Preidol, Andrejs Lanka ar Maigu Schalme, Andrejs Grihslin ar Antoniju Brosin, Jahnis Weidemans ar Juliju Pisik.

Laulati: Augusts Birkensteins ar Annu Straumin, Andrejs Senkewitschs ar Olgu Annu Wilhelmini Weldum, Jahnis Puhre ar Elsbu Kalneneek, Karlis Sahlits ar Annu Breede.

Mirusschi: Anna Wilinskis, 83 g., Augusts Schanis Balodis 25 g., Jehkabs Rudolfs Putra 3 g., Ilse Kupsche 76 gadi, Karlis Dihzmans 21 g., Iwans Tschakai 28 g., Karlis Schneiderats 47 gadi. Made Dsegus 78 g., Anna Greeten 70 g., Schanis Woldemars Laukegals 11½ m., Karlis Aleksandrs Mahkens 6 g., Karlis Lenkewitzs 55 g., Anna Matilde Putnin 28 g., Wilis Schtamer 46 g.

Deewkalposchanas: swehtdeen, 9. septembrî, plkst. ½10 no rihta ar deewgaldn., preeksch abam draudsem, plkst. ½2 pehz pusdeenas behrnu dseedaschanas stunda un plkst. 4 Jaun-Leepajas draudses behrnu deewkalposchana, mahz. Goldbergs.

Jaun-Leepajas basnizas sinas no 27. augusta lihdf 2. septembrim.

Kristiti: Jahnis Alberts Seemans, Rudolfs Behrends.

Mirusschi: Anna Schillbergs 3½ g., Karlihne Reekstin 53 g.; Anna Kaupel 12 d.; Klahws Pawars 63 g.

Deewkalposchana 9. septembrî Annas basnizâ preeksch abam draudsem plkst. ½10 no rihta ar deewgaldneekeem.

Plkst. 4 pehz pusd. Jaun-Leepajas behrneem swehtdeenas mahzibas sahkums ar liturgisku deewkalposchanu, pee kuras peedalisees dseedataju un behrnu kori.

Labibas zenas Leepajas leeltirdsneezibâ.

	Pahrdew.	Pirzeji.
	kap. pudâ	
Rudsi. Tendenze stingra.		
Kreewu smagee, 120 m	—	—
Kursemes	89—93	
Leetawas	—	—
Kweeschi. Tendenze: stingra.		
Sibirijas	124—125	
Ausas. Tendenze: stingra.		
Kursemes augstâs	95—96	
„ widejâs 90 mahrz.	— 96	
Sirni. Tendenze meeriga.		
Baribas sirni	100	

Wehstules un atbildes.

J. R. — J. Kas muhsu awises isdeweji un apgahdataji, tas stahw deesgan skaidri drukats ikkatrâ muhsu awises numurâ. — Tapehz neturam par wajadsigu schai sinâ dot kahdus isskaidrojumus waj atbildes uf nesin kahdi samurgoteem jautajumeem. — Kas nu sewischki sihmejas uf Purinu Klàwu, tad jasaka, kawinam neweens neka naw leedsis, nedf ari ko war leegt rihkotees tajâ wirseenâ, kuru tas wisu sawu muhschu eeturejis sawâ atklahtibas darbibâ: aisstahwot tizibu, tehwiju un tautibu!

Ihpaschneeze: „Latweeschu Literariskâ (Draugu) Beedriba."
Apgahdataja: Sabeedriba „Latweeschu Awises."
Atbildigais redaktors: R. Purinsch (Purinu Klàws).

Wehrâ nemamas adreses:

Jelgawas Lauksaimneeku Beedribas Krahj-Aisdewu Sabeedriba.
Jelgawâ, Katoku eelâ 44, tel. 62. Kantors atwehrts darbdeenâs no pl. 10—2.
Bilanze 31. julijâ 1912. g. **5,889,229 rub. 92 kap.**

Leel-Sesawas krahj-aisdewu kase Jelgawâ,
Jelg. Lauksaimneezibas Beedribas namâ, Katoku eelâ 44. Kantors atwehrts darbdeenâs no pulkst. 10—2. Bilanze **767,438** r. **47** kap.

Latweeschu Sawstarpiga Apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina wisadu mantu pret **uguni**). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas

Latweeschu Sawstarp. Dsihwibas apdroschinaschanas Beedriba
apdroschina uf mirschanu un sadsihwoschanu **kapitalus, muhscha rentes** un **behrnu naudas** (no 50 rbl. sahkot). Zentralkantors Jelgawâ, Katoku eelâ 44, Rigas kantors Leelâ Kehnina eelâ 28, zitur nodalas un agenturas.

K. Berris un Ko. Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 3.
Leelakâ spezialitate glaunu apgehrbu isgatawoschanâ. Bagats krahjums gatawu apgehrbu augstu- un eeksschemes drahnu un drehbneeku peederumu. Drehbneekeem eewehrojams rabats.

Jelgawas Lauksaimneeku Beedribas Konsuma Weikals.
Katoku eelâ Nr. 44. Telef. 74. Wisadas kolonial- un materialprezes, miltus, gruhbus, putraimus u. t. t. leelumâ un masumâ.

Tirgotaju un Ruhpneeku Ekonomiskâ Sabeedriba.
Walde **Rigâ,** leelâ Kehninu eelâ Nr. 27, nodalas **Jelgawâ,** Katoku eelâ Nr. 46 un 37 un **zitâs pilsehtâs.** Wisadas ruhpneezibas maschinas un rihkus, elektrotechniski peederumi, dsirnawu maschinas un akmenus u. t. t.

W. Jaksmans drehbneeks
Jelgawâ, Leelajâ eelâ Nr. 6.
Leels krahjums eeksch un ahrsemes stoffu.
Glihti uswalki
no **35** rubli sahkot un dahrgaki.

Wadmalas un manufakturas Sabeedriba
Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1.
Drehbes leelâ iswehlê no wisslawenakàm **eeksch- un ahrsemes fabrikàm.** Kà ari leels lehgeris gatawu glihtu uswalku un mehteku

!! Wislehtakas zenas !!

F. Lukis,
28 **Jelgawâ, Katoku eelâ Nr. 28,** 28
seepju fabrikanta Frischa namâ (luhdsu eewehrot)
Nr. 28.

Musikas instrumentu, schujmaschinu un welosipedu weikals.
Laipni pee ahwâ no sawa bagata krahjuma stihgu unpuhschamus instrumentus.
Gramofonus ar wisjaunako konstrukziju,
Harmonikas, kuri leelâ iswehlê wisadas sortes.

Leels schujmaschinu lehgeris, no labakàm un slawenakàm fabrikam ar ilggadigu galwoschanu. Wisus augschâ minetos rihkus pahrdodu ari uf nomaksu, par lihdf schim nedsirdeti lehtàm zenam, bes prozentu peeskaitischanas. Weegli maksaschanas nosazijumi, sahkot no 3 rubl. mehnesî. Wislabakàs ahrsemes solo-stihgas un gramofonu adatas. **Gramofonu plates** leelâ iswehlê wisàs walodàs, loti lehti, jau no 60 k. gabalâ, wissaunakee usnehmumi.

Pascha leela mechaniska darbniza
preeksch wiseem instrumenteem, welosipedeem, schujmaschinam u t. t.
Klaweeru un harmoniumu islaboschanu un noskanoschanu isdaru loti lehti un noteiktâ laikâ. Laipni luhdsu, paschu interesês, labâ, mani pagodinat un par manas prezes labumu un wehl lihdf schim nebijuschàm lehtàm zenàm pahrliecinatees.

Laipna apkalposchana. Ar augstzeenibu

F. Lukis, Katoku eelâ Nr. 28.

!! Wislehtakas zenas !!

Nost ar nederigeem preekschmeteem, peeprasat tikai labus pulkstenus!!!

Rekomandejam pulksteni **„Profit"** no labakàs Schenewas fabrikas, labas konstrukzijas uf 15 akmeneem, ihsta anglu tehrauda, pehdejàs modes fasons, sudraba rubka beesumâ, ar fantasisku ziparblati, uswellams aiz podsinas „remontuar" 40 stund. reisi; regulets uf minuti ar galwoschanas rakstu uf 6 gadeem. Pee katra pulksteņa peelekk par welti: 1) jaunakàs modes ahdas lehditi. 2) Seemescha mazinu preeksch pulksteņa. 3) Pulksteņa aissargu no sagleem. Pawisam tikai 2 r. 60 k., 2 pulksteni 5 r., tahdi pat dahmu 3 r. issuhta uf pehzmaksu. Suhtischana 1—5 gab. 40 k. Adrese: Варшава. Складъ часовъ Б. Шмулевичъ Ново липки 34—44. I-е отд.

Patlaban isnahza

Latweeschu Lauks. Ekonom. Sabeedribas
isdewumâ schahda katram lauksaimneekam **nepeezeeschama grahmata:**

Gows gruhsniba,

dsemdeschana un teła ehdinaschana, kopschana un slimibas,

ar 51 sihmejumu tekstâ.

Sarakstijis weterinarahrsts **A. Kirchensteins.**

Saturâ 14 sekoschàs nodalas: I. Waislas organu ushuhwe un darbiba; II. Waislas gatawiba un zaur waislas dsinekli sazeltàs parahdibas; III. Neaugliba pee lopeem; IV. Pahroschana; V. Apaugkoschana un gruhsniba; VI. Gruhsnu gowju ehdinaschana un kopschana; VII. Gruhsnu gowju slimibas; VIII. Dsemdeschana un apeeschanàs ar gruhsno gowi pee dsemdeschanas; IX. Palihdsibas sneegschana pee dsemdeschanas; X. Gows slimibas pehz atneschanàs; XI. Apeeschanàs ar jaunpeedsimusho teku; XII. Teku un jaunlopu ehdinaschana un kopschana; XIII. Teku audsinaschana un kopschana; XIV. Teku slimibas.

Maksà: broschetà **60** kap., zeetos wahkos **70** kap.; ar peesuhtischanu pa pastu **68** resp. **82** kap.; apdroschinaschana **7** kap. un pehzmaksa (наложенный платежъ) **10** kap. dahrgaki. Samaksu war eesuhtit ari pastmarkàs.

Grahmatu tirgotajeem un beedribam wairumâ nonemot parastais rabats.

Dabujama wairumâ **„Semkopja" ekspedizijâ,** Jelgawâ, Katoku eelâ № 46, kà ari Rigâ, Leelâ Kehninu eelâ № 27—29, **Latweeschu Lauksaimneeku Ekonomiskâ Sabeedribâ.**

NB. Drihsumâ isnahks:

„Mahjkustonu sehrgas",

2 dalàs ar **22** sihmejumeem. Sarakstijis weterinahrsts **A. Kirchensteins.**

Speziala pianofortu un harmonijumu magasina

L. Günther,
Jelgawâ,
Pasta eelâ Nr. 38. Telefons 630.
Elihgeli, pianini un harmonijumi
no eeksch- un ahrsemes fabr. jaunâ suhtijumâ peenahkuschi.

Akziju Sabeedribas
J. Hertel
apteeku pretschu pahrdotawâ
Jelgawâ, Pasta eelâ № 13.
Peedahwâ wisadas lauksaimneezibâ, dahrstkopibâ un mahjsaimneezibâ wajadsigàs **apteeku prezes.**
Logu ruhtis wisados leelumos. **Elias** un **wilnas krahsas, seepju sahli** un **klorkalki. — Parfimerijas un seepes.**
Gumijas prezes.

Jelgawas Lauksaimn. Kr.-Aisd. Sabeedr. zaur scho issludina

par sudusschu

noguldijuma sihmi no 21. junija 1911. g. № **30437** par 125 rbl. un ka pehz 3 mehn. winas meetâ, ja ta netiktu atrasta, isdos weenigi derigu duplikatu.

Schuhnu prese
masleetota **pahrdodama.** Atbildes uf peeprasijumu peesuhtot wajadsigàs markas. **Waidawâ,** чр. Вольмаръ. **A. Preedits.**

No waldibas apstiprinati
Dr. med. **J. Brennsohn, Rigâ,**
Masaschu skola un slimu kopschanas kursi.
Mahzibas nodalas: Masascha, weselibas gimnastika, kosmetiska masascha, slimu kopschana.
Peeteikschanos peenem ar 25. augustu sahkot Rigâ, Dsirnawu eelâ Nr. 64, no pulksten 10 lihdf 12 preekschpusdeenâ.
Uf wehleschanos peesuhta prospektus.

SLIMĪBĀ

SARGAJATEES NO WILTOJUMEEM

kas pakaltaisiti **Sperminam**, kureem eespaida sinâ ar Sperminu nekas naw lihdsigs, bet beeschi satur weselibai kaitigas weelas.

Neirastenijas, wezuma nespehka, dsimuma nespehka, histerijas, neiraligijas, masafinibas, dilona, sifilisa, dsihwsudraba seku, sirds kaites (aptaukoschanàs, pahrkalkoschanàs, sirds klapeschanas, neweenadas pukšteschanas, miokarditu), arteriju pahrkalkoschanàs, alkoholisma, muguras smadsenu isschuhschanas, treekas, slimibu wahjuma, pahrpuhleschanàs un zitôs gadijumôs tikai ar **Poehla—Sperminu** eeguhti spihdoschi panahkumi, par kureem leezina eewehrojamako mahzito wihru un ahrstu nowehrojumi wisâ pasaulê. Wajadsigs peegreest eewehribu nosaukumam

Spermin—Poehl

un atteiktees no wiseem daschadu nosaukumu schkidrumeem un ekstrakteem, par kuru maswehrtibu isdota sewischka broschura, kas ar jaunako literaturu par Sperminu, teek issuhtita par welti.

ORGANOTERAPEITISKS INSTITUTS
PROFESSORS DR. POEHL & DŅI
KEISARISKA PILSGALMA
PEEGADATAJI
ST. PETERBURGA
W. O. 7 LINIJA № 18

Homeopatisks un seeweeschu ahrsts, kirurgs

Dr. med. Th. Rolssen,

Rigâ, Leelâ Smilschu eelâ, 29, 1 trepi. Telefons 3173.

Runas stundas: no pulkst. 9½—12 preeksch pusd. un no 5—6 pehz. pusd., swehtdeenâs no 11—1 pusd. Masturigeem: otrdeenâs u. peektd. pr. pusd.

Peenemu **ahdas, dsimuma, puhschla** un **sifilisa** slimneekus no 9—1 pr. pusd. un no 6—½9 wak. **Dahmas** un **behrnus** no 5—6 w. zaurstatischana ar elektrizitati.

Dr. J. Machtus,

Marstral-eelâ 8, tuw. pee Grehz.eel. telefons 5492.

Sobu ahrsts

H. Gutmans

Jelgawâ, Pasta eelâ Nr. 1 (weenstahwa namâ).

Runas stundas no plkst. 9—1 un no 3—5, swehtdeenâs no 9—1.

Sobus iswelk bes sahpem. Selta un porzelana plombas (Inlays). Mahkfligi sobi ar un bes platem selta kroni.

Kas naw isbaudijis

schkirschanàs gruhtumu no mihkota zilweka, ar kuru, warbuht, naw lemts wairs muhscham satiktees? Ko gan Juhs nedotu par to, lai pehz schkirschanàs dsirdetu atkal dahrgo un mihko balsu jeb lai dotu sawam draugam sweschumâ eespehju dsirdet Juhsu balsu? Kam gan, beidsot, neinteresejas dsirdet sawu paschu balsu tahdu, kahds tas senak bijis? Tas wiss pilnigi sasneedsams ar gramofona usnemamàs plates palihdsibu. Kamehr senak skanu usrakstischanai bij wajadsigas dahrgas maschinas, tamehr tagad tas wiseem peecejams. Israkstees tikai no mums jaunisgudroto aparatu **„Perfekt"** un Juhs waresseet dabut plates, kas isdod Juhsu, Juhsu radu, tuweneeku un draugu balsu. Lai waretu usrakstit jaunu dseedajumu uz leetotas plates, tad ta weegli janoslihpè, ko war atkahrtot lihds 50 reis.

„Perfekt" ir pehdejais technikas wahrds gramofonu ruhpneezibas laukâ. Lai aparatu „Perfekt" jo plaschi isplatitu, tad issuhtam to lihds ar 2 usnemamàm platem un slihpejamo preparatu par 10 rub.

Mnita un suhtischana uz muhsu rehkina.

Par eepakaschanu japeemaksà 1 rublis.

Illustretu gramofonu, schujmaschinu, welosipedu kinematografu aparatu u. t. t. katologu issuhtam uz peeprasijumu par welti.

Adrese: **Международный Экспортъ Х. Финкельштейнъ, Берлинъ,** ул. Кантъ 120—58. **Германія.**

Exporthaus H. Finkelstein, Berlin, Kantstrasse 120--58.

Godalgots ar 5 selta un 3 sudraba medaleem.

Ministrijas goda diploms 1911. gadâ.

***Grand Prix* Romas isstahdê 1911. gadâ.**

Skaistuma seepes „Ideal" 765.

Scho seepju leelais patehrejums ir labakà leeziba, par winu augsto labumu.

Lai no maswehrtigeem pakaldarinajumeem issargatos, luhdsam pee pirkschanas labi eewehrot Nr. **765.**

Dabonamas wisâs **apteeku pretschu** pahrdotawâs.

Seepju un parfimerju fabrikas sabeedriba **„Wenus"**. Marksowitz un Plöhn.

No waldibas apstiprinati

kursi

stostoscheem un pakurleem

Gregors Bielrose, spezialists **Rigâ,** Brunineeku eelâ № 19, dz. 6.

Labas bastarda sehklas

pehrk

wisadâ daudz. un maksâ wisaugstako zenu par katru konkurenzi.

Parangus luhdsam nodot mums teeschi, bez agentu widutajibas, Juhsu paschu intereses labad.— Sargatees no daudsajeem zitu firmu apkahrtzelojoscheem uspirzejeem, kuri beeschi mehdz rihkotees muhsu Sabeedribas wahrdâ.

Latweeschu Lauksaimn. Ekonom. Sabeedribas

Jelgawas nodala, Katolu eelâ 46, tel. 72.

Zitur Katolu eelâ mums pirkschanas weetu naw, kadehl luhdsam sargatees no maldinaschanas, eewehrojot muhsu firmu un Nr. **46**.

Leetotu, leelu **twaika kukamas maschinas** garnituru Marschall — Sons par 1700 r. pahrdod **Blankenfeldes** muischas walde pàr. Elleju

A. N. Bogdanowa

tabakas fabrikas noliktawa

Jelgawâ, Katolu eelâ № 12, eetetz wislabakàs papirosu tschaulites (hilses) ts pascha auto-mech. fabrikas

„Sankt Gotthard",

starp tàm: koka kastitês par 250 gabalu, kà ari **Berlines** 100 gab. ar labu mundstiki katrâ kastitê un „Garskija" ar glihtu walsts ehrgli.

Smarschiga tabaka: **Halis** ¼ mahrz. 46 kap., ⅛ mahrz. 23 kap. **Maikapara** spezialtabaka: **Swesda** № 40, nepahrspehjama labuma. Papirosi wisas wairak peeprasitas sortes par lehtàm zenàm.

NB. Atkalpahrdewejeem wislabalà eepirkschanas weeta.

Tabaka 3 sorte jau no 70 kap. mahrzina un **zigarus** no 7 rbl. 80 kap. no 1000 sahkot.

Peektà Rigas Sawstarpejà Kreditbeedriba.

Rigâ, Terbatas eelà Nr. 7. — Telefons Nr. 1905.

Bilanze

1. septembrî 1912. g.

Aktiwâ.

Kasê	17,878 83	
Tekoschi rehkini:		
Walstsbankâ	647 61	
Priwatâs krediteestahdês	133,864 85	152,391 29
Wehrtspapiri:		
Reservwes kapitala	15,078 47	
Apgrosibas kapitala	2,369 92	17,448 39
Depositi pilsehtas krahjkasê		135 —
Beedru naudas zitâs krediteestahdês		15,140 19
Aisdewumi pret wehrtspapireem		— —
Diskonteti wekseli ar ne masak kà diweem parakstieem	815,655 76	
Diskonteti wekseli ar nodroschinaschanu	362,800 97	1,178,456 73
Protesteti wekseli		11,231 67
Kuponi		160 23
Beedru speziali tekoschi rehkini		450,791 66
III. Rigas Krahj-Aisdewu Sabeedribas aisdewumi:		
a) pret galwineekeem	11,189 67	
b) pret kihlam	305 —	11,494 67
Korespondenti:		
a) Loro	26,864 32	
b) Nostro	— — —	26,684 32
Beedribas inwentars		3,450 17
Telpu pahrbuhwe		1,990 —
Atmaksajami isdewumi		729 65
Ismaksatas % un komisija		17,347 59
Tekoschi isdewumi		20,028 05
Pahrejoschas summas		13,021 50
Kreditbeedribas nams		258,610 —
Buhwes konts		29,141 56
Beedribai peederoschas obligazijas		110,625 —
Beedribai peederoschas prezes		74,651 80
Nokaweti aisdewumi nodrosch. ar oblig.		16,461 77
Grodnas SKB palihdsib. fonds		300 —
		2,410,471 24
Wekseli un ziti dokumenti komisijà		7,906 19

Pasiwâ.

Rihzibas kapitals eemaksats no 621 beedreem	325,067 21	
III. Rigas Krahj-Aisdewu Sabeedribas beedru dalibas kapitals	2,786 77	327,853 98
Reservwes kapitals		15,434 99
Sewischkais droschibas kapitals		10,728 97
Eerehdnu pensijas fonds		1,803 46
Noguldijumi:		
1) uz noteiktu laiku		
a) no beedreem	41,051 39	
b) no nebeedreem	1,122,048 42	
2) uz nenoteiktu laiku		
a) no beedreem	662 44	
b) no nebeedreem	202,646 02	
3) uz tekoschu rehkinu		
a) no beedreem	31,201 52	
b) no nebeedreem	120,067 80	1,517 677 59
III. Rigas Krahj-Aisdewu Sabeedribas noguldijumi:		
1) uz noteiktu laiku	10,393 —	
2) „ krahj-grahmatinam	2,771 70	
3) „ tekoschu rehkinu	394 52	13,559 22
Rediskonteti wekseli	250,955 —	
Aisnehmumi	20,000 —	270,955 —
Korespondenti:		
a) Loro	351 05	
b) Nostro	31,527 97	31,879 02
Pahrejoschas summas		8,452 37
Noraksiti atmaksajumi		4,927 69
Ismaksajamas beedru naudas		1,250 —
Aisdewumu rentes un ziti eenehmumi		112,315 85
Neismaksatas noguldijumu rentes		1,088 17
Dividende		1,022 86
Krona nodokli		— —
Obligaziju parahds uz beedribas nama		89,233 34
Nahkama gada %%		2,288 73
		2,410,471 24
Garantetais droschibas kapitals		3,250,672 10

Kreditbeedriba aprehkina: 1) par wekseju diskontu 6—9%; 2) par aisdewumeem pret kihlam 6—8% un maksà: 1) par noguldijumeem uz noteiktu laiku 6%, uz nenoteiktu laiku 5%, un uz tekoschu rehkinu 5% par gadu, pee kam krona nodokli **neteek atrehkinati.** Noguldijumus ismaksà **bez eepreekschejas usteikschanas.** Peenem un issuhta ari pa pastu.

Apdroschina **premiju biletes** pret amortisaziju, usnemas **wekseln eekasechann** un isdara **naudas pahrwedumus** uz wisàm **Kreewijas** pilsehtam.

Darba laiks no 10—3.

Walde.

Medneeki!

Peeprasiet lai peesuhta bez maksas jaunako illustreto preis-kurantu № 6 **no spezialas**

eeroteschu magasinas

J. Niklas, Rigâ,

I. Smilschu eelà Nr. 9.

Telefons 924, pasta kastite 809.

Nodala:

Jelgawâ, Kolonades eelâ Nr. 11, telefons 32.

Ihstàs Steiermarkas

kahpostu ehweles

pasihstamà labuma un **dobjuma weidâ flihpeteem nascheem** un **wisos leelumos** atkal peenahkuschas un dabujamas pee

Johannes Mitschke,

tehrauda pretschu un eerotschu noliktawâ, mahjas un kehka rihku magasinâ,

Rigâ, Kungu eelâ Nr. 11.

Dr. P. Jurjana

wezmahtu skola Rigâ

war weh usnemt daschas skolneezes.

Diploms dod teesibas praktiset wisâ Kreewijâ.

Tuwakas sinas **Alberta eelà Nr. 2a, dz. 3.**